

POSTANOWIENIE

20 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 października 2023 r. w Warszawie wniosku M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
o zbadanie spełnienia przez SSN X.Y. wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie III CZ 193/23
z powództwa M. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
przeciwko J. N., A. R. i P. K.
o zapłatę

umarza postępowanie w sprawie o sygn. akt III CB 35/23.

UZASADNIENIE

Powódka M. Spółka z o.o. w T. w sprawie o zapłatę przeciwko J. N., A. R. i P. K., która zakończyła się prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z 21 kwietnia 2022 r., V Ca 819/22, zaskarżyła to postanowienie skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga powódki została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 stycznia 2023 r., (sygn. akt V WSC 141/22), które z kolei zostało zaskarżone przez powódkę zażaleniem wniesionym do Sądu Najwyższego, w którym zostało zarejestrowane pod sygn. akt III CZ 193/23. Zarządzeniem z 24 sierpnia 2023 r. Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Cywilnej określono skład Sądu Najwyższego do rozpoznania tego zażalenia w osobach: SSN X.X. (przewodniczący, sprawozdawca), SSN Y.Y. i SSN Z.Z. Po zawiadomieniu powódki - pismem z 25 sierpnia 2023 r. - o składzie wyznaczonym do rozpoznania zażalenia wniosła ona o

wylączenie od rozpoznania sprawy w trybie art. 49 k.p.c. m.in. SSN Z.Z. Wniosek datowany na 8 września 2023 r. w części dotyczącej SSN Z.Z. został zarejestrowany w repertorium CB jako wniosek złożony w trybie art. 29 § 5 i 6 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1093, dalej: „u.SN”), w ramach którego bada się spełnienie przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pomimo wątpliwości, czy wniosek złożony przez powódkę z powołaniem się na art. 49 k.p.c. został prawidłowo zakwalifikowany, a w konsekwencji zarejestrowany jako wniosek, o którym mowa w art. 29 § 6 u.SN., nie ma to znaczenia dla rozstrzygnięcia o tym wniosku z uwagi na zmianę stanu prawnego, która nastąpiła już po złożeniu tego wniosku przez powódkę, a dotyczącą składu Sądu Najwyższego, w jakim powinno zostać rozpoznane zażalenie powódki wniesione na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 stycznia 2023 r.

Ustawą z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1860 – dalej: „ustawa z 7 lipca 2023 r.”) został zmieniony m.in. art. 397 k.p.c. określający skład sądu drugiej instancji rozpoznający zażalenie. Zgodnie z art. 397 § 1 k.p.c. (zmienionym przez art. 1 pkt 20 ww. ustawy) – w brzmieniu obowiązującym od dnia 28 września 2023 r. – sąd rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego. Przepis ten ma poprzez art. 394¹ § 3 k.p.c. odpowiednie zastosowanie do postępowania przed Sądem Najwyższym toczącego się na skutek zażalenia. Według art. 32 ust. 1 wyżej powołanej ustawy z 7 lipca 2023 r. w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 15-20, 22-32 i 34 oraz art. 15 i art. 20 tej ustawy sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami ustawy zmienianej w art. 1, art. 15 i art.

20 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli na podstawie przepisów dotychczasowych do rozpoznania sprawy wyznaczono skład trzech sędziów, dalsze jej prowadzenie przejmuje sędzia wyznaczony jako sprawozdawca. Czynności dokonane przez sąd w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi pozostają w mocy. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami dotychczasowymi, jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy doszło do zamknięcia rozprawy.

W związku z treścią powołanych przepisów zażalenie wniesione przez powódkę pomimo wyznaczenia do jego rozpoznania składu trzech sędziów Sądu Najwyższego, w tym SSN Z.Z. powinno zostać rozpoznane w składzie jednego sędziego Sądu Najwyższego, który został wskazany jako sędzia sprawozdawca, tj. przez SSN X.X. W postępowaniu tym nie dokonano bowiem dotychczas żadnych czynności. Zmianę składu, w którym ma zostać rozpoznane zażalenie powódki, potwierdza znajdująca się w aktach sprawy (k. 73) adnotacja z 9 października 2023 r., zgodnie z którą zażalenie będzie rozpoznawane w składzie jednoosobowym przez sędziego sprawozdawcę. Z wyżej przedstawionych przyczyn SSN Z.Z., którego dotyczy wniosek powódki, przestał być członkiem składu Sądu Najwyższego wyznaczonym do rozpoznania zażalenia powódki, co powoduje, że rozpoznanie wniosku powódki wobec tego sędziego stało się zbędne. Z tych przyczyn postępowanie wywołane wnioskiem powódki podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, 397 § 3 i art. 29 § 24 u.SN. Identyczna sytuacja zachodziłaby także wtedy, gdyby wniosek powódki podlegał rozpoznaniu jako wniosek o wyłączenie sędziego złożony na podstawie art. 49 k.p.c.

Dodać należy, iż do wydania orzeczenia formalnego - o umorzeniu postępowania wywołanego wnioskiem złożonym w trybie art. 29 § 5 i 6 u.SN - właściwy był Sąd Najwyższy w składzie określonym przepisem art. 397 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 29 § 24 u.SN. Skład złożony w pięciu sędziów Sądu Najwyższego, wyłoniony w drodze losowania z wszystkich sędziów Sądu Najwyższego, o którym mowa w art. 29 § 15 u.SN (zarządzenie o losowaniu z dnia 25 września 2023 r. – k. 14 akt) byłyby właściwy do rozpoznania merytorycznego omawianego wniosku.

[PG]

[ms]